Torsdag, den 24. oktober 2019

P9_TA(2019)0042

Situationen for LGBTI-personer i Uganda

Europa-Parlamentets beslutning af 24. oktober 2019 om situationen for LGBTI-personer i Uganda (2019/2879(RSP))

(2021/C 202/10)

Europa-Parlamentet,

— der henviser til sine tidligere beslutninger om Uganda,

— der henviser til sine tidligere beslutninger om forskelsbehandling på grund af seksuel orientering, bl.a. af 4. februar 2014 om EU-køreplanen mod homofobi, forskelsbehandling på grund af seksuel orientering og kønsidentitet ([1]) og af 14. februar 2019 om fremtiden for LGBTI-listen over aktioner (2019-2024) ([2]),

— der henviser til den fælles erklæring af 9. oktober 2019 fra Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik og Europarådets generalsekretær om den europæiske dag og verdensdagen mod dødsstraf,

— der henviser til den erklæring, som den højtstående repræsentant, Federica Mogherini, afgav på EU's vegne i anledning af den internationale dag mod homofobi, transfobi og bifobi den 17. maj 2019,

— der henviser til EU's årsberetning om menneskerettigheder og demokrati i verden i 2018– Uganda, som blev vedtaget af Rådet den 13. maj 2019,

— der henviser til artikel 2, artikel 3, stk. 5, artikel 21, 24, 29 og 31 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU) og til artikel 10 og 215 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), som forpligter EU og dets medlemsstater til i forbindelserne med den øvrige verden at værne om og fremme de universelle menneskerettigheder og beskyttelsen af fysiske personer og til at vedtage restriktive foranstaltninger i tilfælde af alvorlige krænkelser af menneskerettighederne,

— der henviser til de internationale forpligtelser med hensyn til menneskerettighederne, herunder de forpligtelser, der fremgår af verdenserklæringen om menneskerettigheder og den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder,

— der henviser til EU-Rådets værktøjssæt til fremme og beskyttelse af alle menneskerettigheder for lesbiske, bøsser, biseksuelle og transpersoner (LGBT-værktøjssættet),

— der henviser til EU's retningslinjer for fremme og beskyttelse af alle menneskerettigheder for LGBTI-personer,

— der henviser til de respektive EU-retningslinjer vedrørende dødsstraf, tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf og vedrørende menneskerettighedsforkæmpere,

— der henviser til FN's Menneskerettighedsråds seneste universelle periodiske gennemgang (UPR) af Uganda,

— der henviser til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, særlig artikel 21, der forbyder forskelsbehandling på grund af seksuel orientering,

— der henviser til den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder fra 1966, som Uganda har været part i siden 1995,

([1]) EUT C 93 af 24.3.2017, s. 21.
([2]) Vedtagne tekster, P8_TA(2019)0129.

— der henviser til den tværpolitiske skrivelse, der blev underskrevet af 70 medlemmer af Europa-Parlamentet den 15. oktober 2019, om forfølgelse af LGBTI-samfundet i Uganda,

— der henviser til sin beslutning af 13. marts 2014 om iværksættelse af høringer med henblik på suspendering af Uganda og Nigeria fra Cotonouaftalen som følge af den seneste tids lovgivning om skærpet kriminalisering af homoseksualitet ([3])

— der henviser til AVS-EU-partnerskabsaftalen (Cotonouaftalen), særlig artikel 8, stk. 4, om ikkeforskelsbehandling,

— der henviser til Yogyakartaprincipperne (principperne for og staters forpligtelser til anvendelse af den internationale menneskerettighedslovgivning i forbindelse med seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika), der blev vedtaget i november 2006, og de ti supplerende principper (»plus 10«), som blev vedtaget den 10. november 2017,

— der henviser til Republikken Ugandas forfatning,

— der henviser til forretningsordenens artikel 144, stk. 5, og artikel 132, stk. 4,

A. der henviser til, at Uganda i de seneste uger har oplevet en stigning i ekstremt homofobisk retorik fra myndighederne side, navnlig fra den ugandiske statssekretær med ansvar for etik og integritet, Simon Lokodo, som den 10. oktober 2019 bebudede planer om at genindføre loven mod homoseksualitet, som ville omfatte dødsstraf for »grov homoseksualitet«; der henviser til, at adskillige medlemmer af det ugandiske parlament også støtter den foreslåede nye lov;

B. der henviser til, at regeringens talsperson, Ofwono Opondo, den 12. oktober udtalte, at regeringen ikke havde til hensigt at indføre nogen ny lov med hensyn til LGBTI-aktiviteter, eftersom »de eksisterende bestemmelser i straffeloven er tilstrækkelige«; der henviser til, at dette blev bekræftet af præsident Musevenis ledende pressesekretær;

C. der henviser til, at de gældende bestemmelser i straffeloven er i strid med menneskerettighederne og kriminaliserer homoseksualitet; der henviser til, at seksuelt samkvem mellem personer af samme køn fortsat er strafbart med op til livsvarigt fængsel i henhold til paragraf 145 og 146 i Ugandas straffelov, som blandt andet kriminaliserer »enhver persons naturstridige kødelige omgang«, ligesom mange eksisterende love tillader forskelsbehandling af LGBTI-personer og begrænser deres adgang til beskæftigelse, bolig, social sikring, uddannelse eller sundhedsydelser;

D. der henviser til, at loven mod homoseksualitet, der forbyder promovering af homoseksualitet og foreskriver dødsstraf for homoseksuelle handlinger, oprindeligt blev indført i 2014 på initiativ af præsident Museveni, men efterfølgende blev erklæret ugyldig af den ugandiske forfatningsdomstol; der henviser til, at det internationale samfund som helhed kraftigt har fordømt den foreslåede lovgivning, og at mange donorer, herunder EU-medlemsstaterne, USA og Verdensbanken, har besluttet at tilbageholde deres udviklingsbistand til landet;

E. der henviser til, at denne begivenhed desværre bringer den forfærdelige situation for LGBTI-personer i Uganda, hvor homofobiske synspunkter er udbredte, for dagens lys; der henviser til, at menneskerettighedsorganisationer jævnligt rapporterer om forskelsbehandling, hadforbrydelser og anti-homoseksuelle kampagner i samfundet, herunder chikane, prygl, afpresning, tvangsudsættelse, vilkårlig anholdelse og frihedsberøvelse samt drab;

F. der henviser til, at Uganda ifølge menneskerettighedsgrupper har oplevet en alarmerende stigning i antallet af overfald på LGBTI-personer; der henviser til, at der ifølge Sexual Minorities Uganda, en alliance af LGBTI-organisationer, er dræbt tre homoseksuelle mænd og en transkønnet kvinde i år, hvoraf den seneste var LGBTI-aktivisten Brian Wasswa, der blev overfaldet i sit hjem den 4. oktober 2019;

G. der henviser til, at den ugandiske forfatning forbyder forskelsbehandling af en række grunde, men ikke udstrækker dette forbud til også at gælde forskelsbehandling på grund af seksuel orientering;

([3]) EUT C 378 af 9.11.2017, s. 253.

H. der henviser til, at Den Europæiske Unions fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP) tilsigter at udvikle og konsolidere demokratiet og retsstatsprincippet samt overholdelsen af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder; der henviser til, at EU's udviklingsbistand til Uganda beløber sig til 578 mio. EUR under det nationale vejledende program for 2014-2020; der henviser til, at programmet omfatter fremme og sikring af god regeringsførelse og respekt for menneskerettighederne som et centralt mål;

I. der henviser til, at modtagere af støtte fra Den Europæiske Udviklingsfond er underlagt strenge betingelser med hensyn til respekt for menneskerettigheder, retsstatsprincippet, religionsfriheden og beskyttelsen af mindretal;

J. der henviser til, at Uganda og Den Europæiske Union i maj 2019 i overensstemmelse med artikel 8 i Cotonoupartnerskabsaftalen bekræftede deres tætte partnerskab i en politisk dialog;

K. der henviser til, at EU's internationale samarbejde bør støtte AVS-staternes bestræbelser på at udvikle retlige og politiske rammer og eliminere straffelove, politikker, praksisser, stigmatisering og diskrimination, der undergraver menneskerettighederne;

L. der henviser til, at 32 ud af i alt 54 afrikanske lande kriminaliserer homoseksuelle forhold, og at der er dødsstraf for homoseksualitet i Mauretanien, Sudan, det nordlige Nigeria og Somalia;

1. udtrykker dyb bekymring over, at loven mod homoseksualitet igen er bragt på bane i den politiske debat i Uganda; fordømmer på det kraftigste Simon Lokodos retorik, der opildner til homofobi og had, og tilkendegiver på ny sin skarpe modstand mod alle former for forskelsbehandling på grund af seksuel orientering samt enhver tilskyndelse til had og vold mod LGBTI-personer;

2. noterer sig, at præsident Musevenis talsmand i en erklæring har benægtet, at regeringen skulle have nogen planer om at foreslå en ny lov, og opfordrer den ugandiske regering til at stå ved denne erklæring;

3. understreger, at forskelsbehandling af LGBTI-personer undergraver de mest grundlæggende menneskerettighedsprincipper som nedfældet i verdenserklæringen om menneskerettigheder; gentager, at seksuel orientering og kønsidentitet er spørgsmål, som henhører under privatlivets fred, som er sikret ved folkeretten og nationale forfatninger;

4. afviser på det kraftigste brugen af dødsstraf under nogen omstændigheder, herunder enhver lovgivning, der indebærer dødsstraf for homoseksualitet; opfordrer EU og dets medlemsstater til at rette yderligere opfordringer til regeringen i Uganda om at genoverveje sin holdning til dødsstraf;

5. beklager, at ugandisk lovgivning stadig er meget diskriminerende over for LGBTI-personer, og opfordrer indtrængende de ugandiske myndigheder til at revidere enhver lov, der kriminaliserer homoseksualitet og LGBTI-aktivister, herunder i henhold til paragraf 145 og 146 i straffeloven;

6. erindrer Ugandas regering om dens forpligtelser i henhold til international lov og i henhold til Cotonouaftalen, som kræver overholdelse af de universelle menneskerettigheder;

7. er dybt bekymret over den generelle forværring af menneskerettighedssituationen for LGBTI-personer i Uganda, herunder de stadig hyppigere krænkelser af deres sociale rettigheder, ytringsfrihed, ligestillingsmæssige rettigheder og boligrettigheder; fordømmer det nylige drab på Brian Wasswa og beklager det alarmerende antal personer, der udsættes for overgreb på grundlag af seksuel orientering, herunder fra de nationale sikkerhedsstyrkers side; opfordrer indtrængende de ugandiske myndigheder til at foretage en grundig og upartisk efterforskning af alle former for vold eller overgreb mod LGBTI-personer og stille gerningsmændene til ansvar;

8. opfordrer Ugandas regering til at styrke politiets mekanismer for klager over krænkelser af menneskerettighederne for at sikre, at politifolk opfylder deres pligt til at beskytte rettighederne for alle personer, herunder medlemmer af LGBTI-samfundet, og til at sikre, at alle menneskerettighedsforkæmpere og NGO'er, der arbejder for LGBTI-samfundet i Uganda, er i stand til at udøve deres legitime aktiviteter under alle forhold, herunder deres ret til foreningsfrihed, uden frygt for repressalier og uden nogen begrænsninger;

9. minder om, at Uganda i henhold til Cotonouaftalen og folkeretten er forpligtet til at respektere menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder;

10. opfordrer EU's delegation i Uganda til fortsat nøje at overvåge LGBTI-personers situation og aktivt støtte civilsamfundsorganisationerne, menneskerettighedsforkæmperne og LGBTI-personerne på stedet; understreger betydningen af at øge bevidstheden om og forståelsen af situationen for LGBTI-personer og deres familier;

11. opfordrer EU til effektivt at gøre fuld brug af den politiske dialog, der er omhandlet i artikel 8 i Cotonouaftalen, samt af LGBT-værktøjskassen og dens ledsagende retningslinjer i sin dialog med de ugandiske myndigheder med henblik på at hjælpe med at afkriminalisere homoseksualitet, mindske volden og diskriminationen og beskytte LGBTI-menneskerettighedsforkæmpere;

12. gentager sine tidligere opfordringer til Kommissionen og Rådet om at inkludere en omtale af ikke-forskelsbehandling på grundlag af seksuel orientering i enhver fremtidig aftale, der skal afløse Cotonouaftalen;

13. opfordrer EU til at forstærke forsvar og fremme af menneskerettighederne i Uganda, navnlig gennem målrettet støtte til civilsamfundsorganisationer og fuld gennemførelse af EU's retningslinjer vedrørende menneskerettighedsforkæmpere;

14. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen, næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Ugandas præsident og parlament samt Den Afrikanske Union og dens institutioner.